

POLSKA

NIEMCY

EUROPA

HISTORIA A PAMIĘĆ

- Polskie spory o historię i pamięć
- Pamięć mediów
- Polska emigracja polityczna w XX wieku
- Rekonkwista w hiszpańskiej historiografii
- Próba rozliczenia dyktatury w Chile
- Pamięć o Prusach Wschodnich
- Kampania propagandowa PZPR po orędziu biskupów polskich
- Wystawa o zbrodniach Wehrmachtu
- Edukacja i upamiętnienie Holocaustu
- Niemiecy wypędzeni w polskich mediach
- Wkład Władysława Bartoszewskiego w dialog polsko-niemiecki
- Polacy wobec problemu „wypędzenia”
- Oceny i omówienia

2007

1

(322)

PL ISSN 0033-2437

*Czasopismo
Instytutu
Zachodniego
w Poznaniu*

**PRZEGLĄD
ZACHODNI**

PRZEGLĄD ZACHODNI

KWARTALNIK

SPIS TREŚCI

HISTORIA A PAMIĘĆ

ARTYKUŁY

<i>Anna Wolff-Powęska</i> , Polskie spory o historię i pamięć. Polityka historyczna	3
<i>Beata Ociepka</i> , Pamięć mediów	45
<i>Sławomir Łukasiewicz</i> , Polska emigracja polityczna w XX wieku i pamięć historyczna	63
<i>John V. Tolan</i> , Średniowiecze a kształtowanie się hiszpańskiej tożsamości. Rekonkwista w hiszpańskiej historiografii XIX i XX wieku	77
<i>Adam Szymaniak</i> , Historia i (nie)pamięć. O próbie rozliczenia dyktatury w Chile	99
<i>Rafał Żytyńiec</i> , Pamięć o Prusach Wschodnich w literaturze niemieckiej i polskiej po 1945 r.	111

MATERIAŁY

<i>Zbigniew Mazur</i> , Kampania propagandowa PZPR po orędziu biskupów polskich do biskupów niemieckich (województwo wrocławskie)	135
<i>Bartosz Korzeniowski</i> , Wystawa o zbrodniach Wehrmachtu. Specyfika fotograficznego nośnika pamięci	156
<i>Joanna Nitka</i> , Edukacja i upamiętnienie Holocaustu. Instrument kształtowania tożsamości narodowej społeczeństwa izraelskiego	176
<i>Marcin Zaborski</i> , Przeszłość w teraźniejszości. Niemieccy wypędzeni w polskich mediach	199

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

<i>Jadwiga Kiwerska</i> , Władysława Bartoszewskiego wkład w dialog polsko-niemiecki	215
--	-----

POLEMIKI I DYSKUSJE

<i>Ryszarda Formuszewicz</i> , <i>Michał Nowosielski</i> , Polacy wobec problemu „wypędzenia”. Refleksje nad publikacją „Flucht und Vertreibung aus Sicht der deutschen, polnischen und tschechischen Bevölkerung” Thomasa Petersena	225
--	-----

OCENY I OMÓWIENIA

<i>Rafał Stobiecki</i> , Klio na wygnaniu. Z dziejów polskiej historiografii na uchodźstwie w Wielkiej Brytanii po 1945 r. (omów. <i>Sławomir Łukasiewicz</i>)	241
<i>Jaroslav Pánek</i> , Rozmluvy s historiky. Česká historiografie a soudobé dějiny očima zahraničních kolegů (omów. <i>Marceli Kosman</i>)	248
<i>Micha Brumlik</i> , Wer Sturm sät. Die Vertreibung der Deutschen (omów. <i>Piotr Madajczyk</i>)	251
<i>Klaus Bachmann</i> , Długi cień Trzeciej Rzeszy. Jak Niemcy zmieniali swój narodowy charakter (omów. <i>Joanna Nitka</i>)	254
<i>Karol Jonca</i> , Dekrety prezidenta Edvarda Beneša. Niemcy w czechosłowackiej doktrynie politycznej i prawnej z lat 1920-1945 (omów. <i>Władysław Chlebowski</i>)	256

Christoph Cornelißen, Roman Holec, Jiří Pešek, Diktatur – Krieg – Vertreibungen. Erinnerungskulturen in Tschechien, der Slowakei und Deutschland seit 1945 (omów. <i>Aleksandra Kruk</i>)	258
Laurence Rees, Auschwitz. Naziści i „ostateczne rozwiązanie” (omów. <i>Rafał Matera</i>)	260
Robert O. Paxton, Anatomia faszyzmu (omów. <i>Michał Urbańczyk</i>)	264
Peter Englund, Listy ze strefy zerowej (omów. <i>Waldemar Łazuga</i>)	267
Carsten Gansel, Paweł Zimniak (Hg.), Reden und Schweigen in der deutschsprachigen Literatur nach 1945. Fallstudien (omów. <i>Roman Dziergwa</i>)	271
Peter Oliver Loew, Gdańsk literacki (1793-1945) (omów. <i>Marek Andrzejewski</i>)	275

Z KRONIKI NAUKOWEJ

<i>Ireneusz Smolarkiewicz</i> , Migracje i rozszerzenie Unii Europejskiej. Stan i perspektywy rozwoju	281
<i>Renata Urbanowicz</i> , Europejskie i narodowe wyznaczniki polityki historycznej w Polsce i w Niemczech po 1990 roku	283
<i>Marcin Tujdowski</i> , Walny Zjazd Członków Stowarzyszenia Instytut Zachodni	291
<i>Ryszarda Formuszewicz</i> , Stosunki polsko-niemieckie w rok po wyborach parlamentarnych w Niemczech i w Polsce	295
<i>Tomasz Budnikowski</i> , Spotkanie z ambasadorem Finlandii w Polsce	297
<i>Joanna Nitka</i> , Polacy i Niemcy w Unii Europejskiej. Pola konfliktów i płaszczyzny współpracy	299

WSPOMNIENIA

Marian Wojciechowski 1927-2006 (<i>Władysław Markiewicz</i>)	305
--	-----

RADA REDAKCYJNA

Jan Barcz, Przemysław Hauser, Jerzy Kozeński, Andrzej Kwilecki, Gerard Labuda, Henryk Olszewski, Hubert Orłowski, Aleksander Posern-Zieliński, Tomasz Rynarzewski, Andrzej Sakson (przewodniczący), Tomasz Schramm, Jerzy Strzelczyk, Wacław Wilczyński, Anna Wolff-Powęska

KOLEGIUM REDAKCYJNE

Redaktor naczelny: Hanka Dmochowska
Członkowie: Piotr Kalka, Bogdan Koszel, Stanisław Lisiecki
Sekretarz redakcji: Romualda Zwierzycka

Adres redakcji: Instytut Zachodni 61-854 Poznań, ul. Mostowa 27

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji tekstów

WYDAWCA: INSTYTUT ZACHODNI, INSTYTUT NAUKOWO-BADAWCZY
POZNAŃ, UL. MOSTOWA 27

tel. (061) 852 28 54; fax (061) 852 49 05; e-mail: wydawnictwo@iz.poznan.pl; www.iz.poznan.pl
www.pz.iz.poznan.pl

WYDAWNICTWO I DRUKARNIA UNI-DRUK s.j.
62-030 Luboń, ul. Przemysłowa 13, tel. (0-61) 899 49 49 do 52

INHALT

Geschichte und Gedenken

- Anna Wolff-Powęska*, Polnische Dispute über Geschichte und Gedenken – Geschichtspolitik
Beata Ociepka, Das Gedenken der Medien
Stawomir Łukasiewicz, Die polnische politische Emigration im 20. Jhd. und das historische Gedenken
John V. Tolan, Das Mittelalter und die Bildung der spanischen Identität. Die Reconquista in der spanischen
 Geschichtsschreibung des 19. und 20. Jh
Adam Szymaniak, Geschichte und (Nicht)gedenken. Über den Versuch der Abrechnung mit der Diktatur
 in Chile
Rafał Żytyńiec, Die Erinnerung an Ostpreußen in der deutschen und der polnischen Literatur nach 1945
Zbigniew Mazur, Die Propagandakampagne der PVAP (PZPR) nach dem Schreiben der polnischen
 Bischöfe an die deutschen Bischöfe (in der Wojewodschaft Wrocław)
Bartosz Korzeniewski, Die Ausstellung über die Verbrechen der Wehrmacht. Besonderheiten des
 Mediums Fotografie beim Gedenken
Joanna Nitka, Geschichtsunterricht und Erinnerung an den Holocaust als Instrumente der nationalen
 Identitätsbildung der israelischen Gesellschaft
Marcin Zaborski, Die Vergangenheit in der Gegenwart. Die deutschen Vertriebenen in den polnischen
 Medien
Jadwiga Kiwerska, Der Beitrag Władysław Bartoszewskis zum polnisch-deutschen Dialog
Ryszarda Formuszewicz, *Michał Nowosielski*, Die Polen und das Problem der Vertreibung
 Reflexionen über die Publikation „Flucht und Vertreibung aus Sicht der deutschen, polnischen und
 tschechischen Bevölkerung“ von Thomas Petersen
- Buchbesprechungen

CONTENTS

History and Memory

- Anna Wolff-Powęska*, Polish Debates on History and Memory. Historical Policy
Beata Ociepka, The Memory of the Media
Stawomir Łukasiewicz, Polish Political Emigration in the 20th Century and Historical Memory
John V. Tolan, Using the Middle Ages to Construct Spanish Identity. 19th and 20th Century Spanish
 Historiography of Reconquest
Adam Szymaniak, History and (Non)Memory. On the Attempt to Assess Dictatorship in Chile
Rafał Żytyńiec, The Memory of East Prussia in German and Polish Literature after 1945
Zbigniew Mazur, Propaganda Campaign of the Polish United Workers' Party (PZPR) Following the
 Address of the Polish Bishops to the German Bishops (Wrocław Region)
Bartosz Korzeniewski, Exhibition on the Crimes of the Wehrmacht. Specificity of the Photographic
 Medium of Memory
Joanna Nitka, Education and Commemoration of the Holocaust as an Instrument of Shaping the National
 Identity of the Israeli Society
Marcin Zaborski, The Past in the Present. The German Expulsed in Polish Media
Jadwiga Kiwerska, Władysław Bartoszewski's Contribution to the Polish-German Dialogue
Ryszarda Formuszewicz, *Michał Nowosielski*, Attitudes of Poles towards the Problem of Expulsions.
 Some Reflections on "Flucht und Vertreibung aus Sicht der deutschen, polnischen und tschechischen
 Bevölkerung" of Thomas Petersen

Book Reviews